

Grav och boplats i Kvisljungeby

Fornlämning Björlanda 173 | Grav- och boplatsoområde
Utredning 2016 | Göteborgs kommun

Karolina Kegel

ARKEOLOGISK RAPPORT FRÅN
GÖTEBORGS STADSMUSEUM
ISSN 1651-7636
© Göteborgs stadsmuseum 2016
Norra Hamngatan 12
411 14 GÖTEBORG
<http://goteborgsstadsmuseum.se/>

REDAKTION
Else-Britt Filipsson
Tara Gullbrand
Karolina Kegel
Ulf Ragnesten
Tom Wennberg

OMSLAGETS GRAFISKA FORM
Mimmi Andersson
Omslag: Stensättningen A12 med bebyggelse i Kvislungeby by i bakgrunden.

TOPOGRAFISKA OCH EKONOMISKA KARTAN
© Lantmäteriverket. Medgivande 507-98-3211

KARTOR FRÅN STADSBYGGNADSKONTORETS DATABAS
© Göteborgs Stadsbyggnadskontor

FORNLÄMNING BJÖRLANDA 173:1

Arkeologisk utredning

SAMMANFATTNING

Göteborgs stadsmuseum utförde under en dag en arkeologisk utredning inom den övriga kulturhistoriska lämningen Björlanda 173 i Kvisljungeby på västra Hisingen, Göteborg. Från Göteborgsinventeringen 1917 fanns uppgifter om en grav på platsen. Vid utredningsschaktning framkom en stensättning samt elva anläggningar av boplatskaraktär. Någon eller några av dessa kan utgöra ytterligare gravar. Brända ben, i fält bedömda som människoben, påträffades förutom i stensättningen även bland boplatsanläggningarna i schakt 2. Inga fynd togs tillvara.

Boplatsanläggningarna bedöms utifrån karaktär och fyndbild ha en datering till bronsålder/äldre järnålder och kan därför vara samtida med stensättningen.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Länsstyrelsens beslut nr:	431-18463-2016
GSM dnr	1025/16
Uppdragsgivare:	Länsstyrelsen i Västra Götaland
Läge:	Kvisljungeby 3:8, Björlanda socken, Göteborgs kommun
Koordinater:	N:6 403 522 / E:140 130 (SWEREF 99 12 00)
Grävningssorsak:	Husbyggnation
Grävningstinstitution:	Göteborgs stadsmuseum
Datum för undersökning i fält:	2016-05-29
Undersökt yta:	cirka 1000 m ² (extensivt), cirka 25 m ² (intensivt)
Antal arkeologtimmar i fält:	16
Antal maskintimmar:	8
Platsledare:	Karolina Kegel
Övriga deltagare i fält:	Ulf Ragnesten
GSMA nr:	160012

Utredningsområdets läge på västra Hisingen. Blå kartan, skala 1:100 000.

Redovisning av utförd undersökning enligt 11-13 §§ KML

Geografiska och administrativa uppgifter

Län Västra Götaland	Kommun Göteborg	Landskap Bohuslän
Socken Björlanda	Fastighet/kvarter Kvisljungeby 3:8	Kartblad
Beslutande länsstyrelse (datum för beslut) Västra Götaland (2016-06-02)	Länsstyrelsens dnr 431-18463-2016	Beslut enligt KML Arkeologisk utredning enligt 2 kap. 11§ KML

Undersökningens art och omfattning

Undersökarens dnr/projektnr Dnr 1025/16	Typ av undersökning/åtgärd Arkeologisk utredning	Fältarbetstid start/slut 2016-06-29 - 2016-06-29
Undersökande/ansvarig organisation Göteborgs stadsmuseum	Projektansvarig Karolina Kegel	Typ av exploatering
Uppdragsgivare/exploatör Länsstyrelsen i Västra Götaland	Antal arbetsdagar 1	Beräknad rapporttid
		Total faktisk kostnad

Berörda RAÄ-nr, datering och lägesbestämning

Berörda RAÄ-nr/tillfällig arbetsidentitet (objektnr) Björlanda 173	
Datering Bronsålder, järnålder	
Mätmetod RTK	Kommentar kring inmätning
Skala	
Medelfel vid inmätning 0,2 m	

Objekttabell för lämningstyper

RAÄ-nr Björlanda 173	Tillfälligt arbetsid. (obj.nr)	Osäker position Nej	Ej synlig ovan mark Nej	Lägsta nivå (möh) 30	Högsta nivå (möh) 20
Sammansatt lämningstyp Grav- och boplatsoområde					
Antal 1	Lämningstyp Boplats	Egenskapstyp		Egenskapsvärde(n)	
Antal 1	Lämningstyp Stensättning	Egenskapstyp		Egenskapsvärde(n)	
Antikvarisk bedömning Fornlämning	Skadestatus Välbevarad	Undersökningsstatus Ej undersökt		Aktualiserad bedömning Lämningstypslista	
<p>Beskrivning</p> <p>Boplats med osäker utbredning. Ett 10-tal anläggningar i form av stolphål, mörkfärgningar, härd och stenpackning påträffades (A1-A11). Ett 0,05 m tjockt eventuellt kulturlager av kolblandad grusig sand framkom i ett av schakten. Fynd av flintavslag, flintkärnor och brända ben. Även enstaka rödgoods och en kritpipa. Möjligen kan några av boplatzanläggningarna eg. utgöras av gravar. Ca 15 m Ö om boplatslämningarna framkom en oregelbunden stensättning (A12). Synlig storlek ca 3 x 2,5 m, 0,3 m hög, ej synlig ovan mark. Anläggningen är ej avgränsad. Brända ben framkom i två koncentrationer (A12:1, A12:2). Boplats- och gravområdet fortsätter sannolikt både åt norr, söder och väster.</p> <p>S1. 0-0,3 m matjord, 0,3- m rödbrunt sandigt och stenigt grus. Anläggningar A1-A7. S2. 0-0,3 m matjord, 0,3-0,35 m kolrikt kulturlager, 0,35- m rödbrunt sandigt och stenigt grus. Anläggningar A8-A11. S3. 0-0,2 m matjord, därunder anläggning A12.</p> <p>A1, härd. Oval, ca 0,75 x 0,65 m. Fyllning av kolblandad grusig sand. Enstaka stenar ca 0,1-0,25 m i diam ligger i anläggningens kanter. A2, stolphål? Ovalt, ca 0,35 x 0,30 m. Fyllning av grå grusig sand. A3, grop. Ca 0,8 x 0,3 m, ej avgränsad åt NV. Fyllning av grå grusig sand. A4, stolphål. Runt, ca 0,3 m i diam. Fyllning av mörkbrun, något humös siltig sand. A5, stenpackning. Oregelbunden, ca 1,4 x 0,8 m. Ca 0,10-0,25 m stora stenar. Ej avgränsad åt V. A6, stolphål. Runt, ca 0,35 m i diam. Fyllning av mörkbrun, kolblandad grusig sand. A7, mörkfärgning. Oklar avgränsning, ca 0,5 x 0,3 m stor. Fyllning av mörkbrun grusig sand med kolinslag. Ev. kulturlagerrest? A8, stolphål? Runt, ca 0,4 m i diam. Fyllning av mörkbrun, kolblandad grusig sand. A9, härd/grav? Oval, ca 1,0 x 0,9 m. Fyllning av mörkbrun, kolblandad grusig sand. Anläggningen kantas av ca 5 stenar ca 0,15-0,25 m i diam. Brända ben kommer i anslutning till anläggningen. A10, mörkfärgning. Oregelbunden, ca 1,2 x 1,0 m. Fyllning av gråbrun siltig sand. Möjligen historisk tid, avviker från övriga anläggningar. A11, stolphål? Närmast runt, ca 0,3 m i diam. Ej avgränsat åt SV. Fyllning av mörkbrun, kolblandad grusig sand.</p>					
Antikvarisk kommentar/motivering till aktualiserad bedömning					
Fyndmaterial 12 flintavslag, 5 övrig kärna, 8 övrig flinta, 22 fragment brända ben, 3 skärvor rödgoods , 1 kritpipa.					
Terräng Krön och Ö-sluttning av bergshöjd.					
Vegetation Betesmark med enstaka lövträd och buskar.					

Referenser

Inget kartmaterial bifogat

Ingen skriftlig källa bifogat

Ingen bildinformation bifogat

Filnamn	Typ	Storlek
Anl?ggningar_TM_region.dbf	application/octet-stream	0.00 Megabyte
Anl?ggningar_TM_region.prj	application/octet-stream	0.00 Megabyte
Anl?ggningar_TM_region.shp	application/octet-stream	0.00 Megabyte
Anl?ggningar_TM_region.shx	application/octet-stream	0.00 Megabyte
Bj173_ny_avgr?ns_region.dbf	application/octet-stream	0.00 Megabyte
Bj173_ny_avgr?ns_region.prj	application/octet-stream	0.00 Megabyte
Bj173_ny_avgr?ns_region.shp	application/octet-stream	0.00 Megabyte
Bj173_ny_avgr?ns_region.shx	application/octet-stream	0.00 Megabyte
Schakt_TM_region.dbf	application/octet-stream	0.00 Megabyte
Schakt_TM_region.prj	application/octet-stream	0.00 Megabyte
Schakt_TM_region.shp	application/octet-stream	0.00 Megabyte
Schakt_TM_region.shx	application/octet-stream	0.00 Megabyte
Stens?ttning_TM_region.dbf	application/octet-stream	0.00 Megabyte
Stens?ttning_TM_region.prj	application/octet-stream	0.00 Megabyte
Stens?ttning_TM_region.shp	application/octet-stream	0.00 Megabyte
Stens?ttning_TM_region.shx	application/octet-stream	0.00 Megabyte

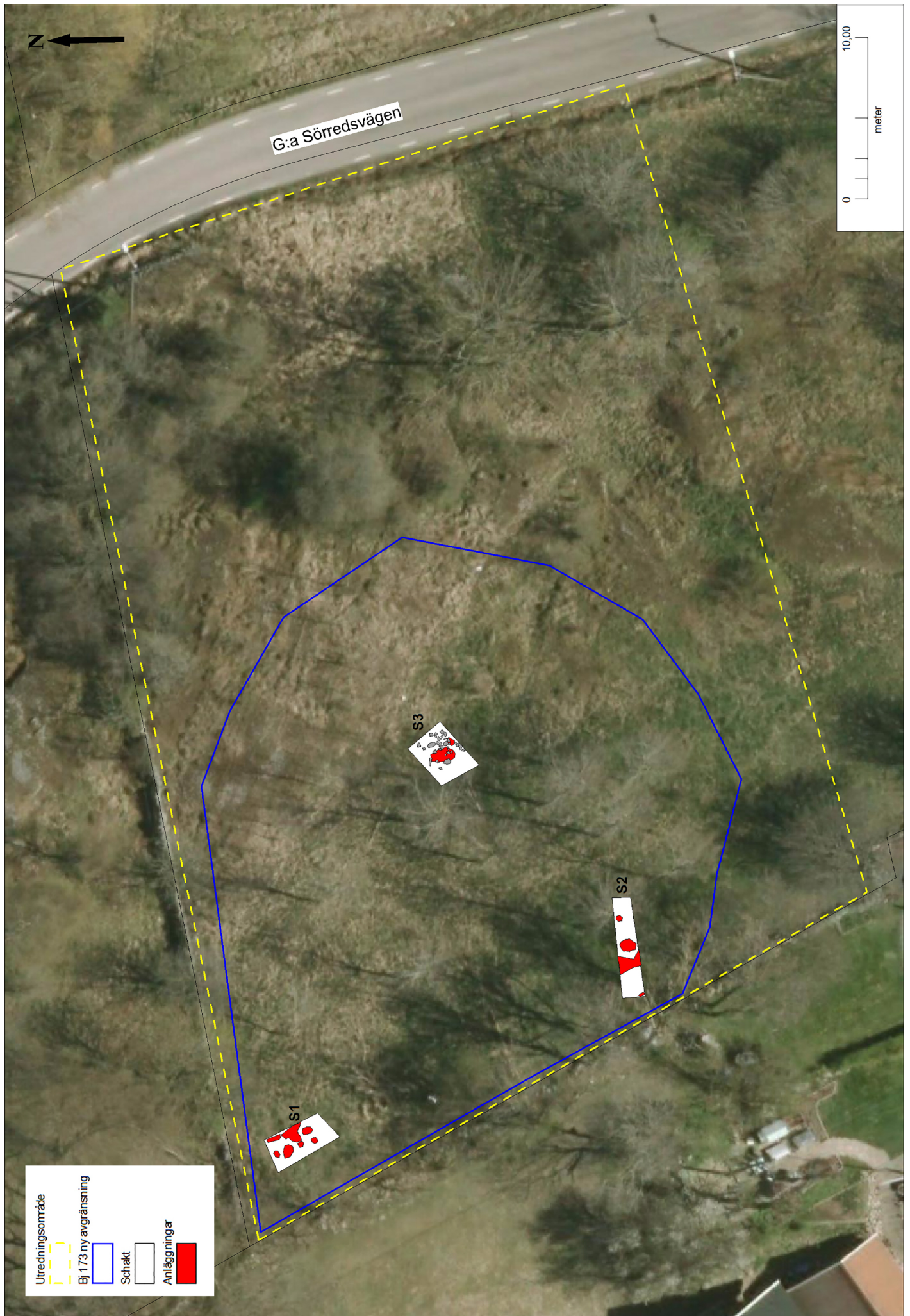
Redovisning

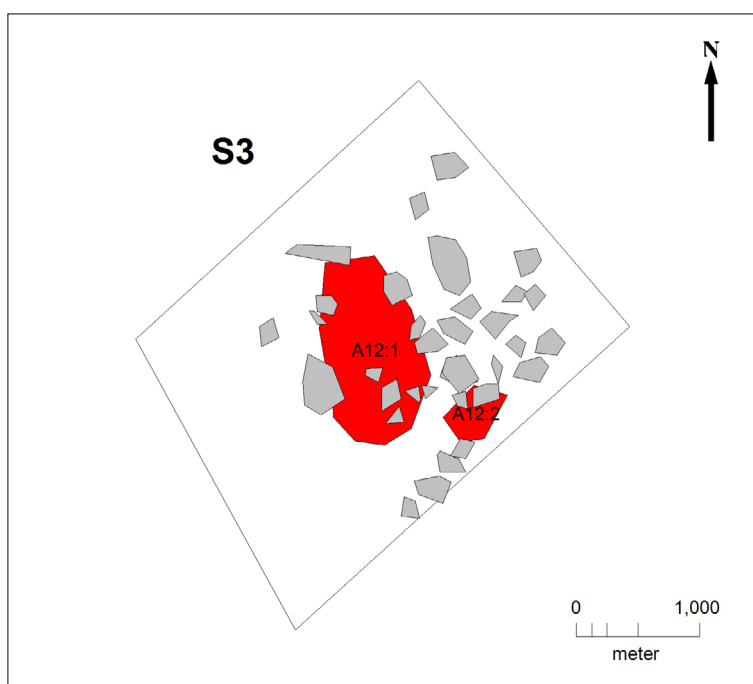
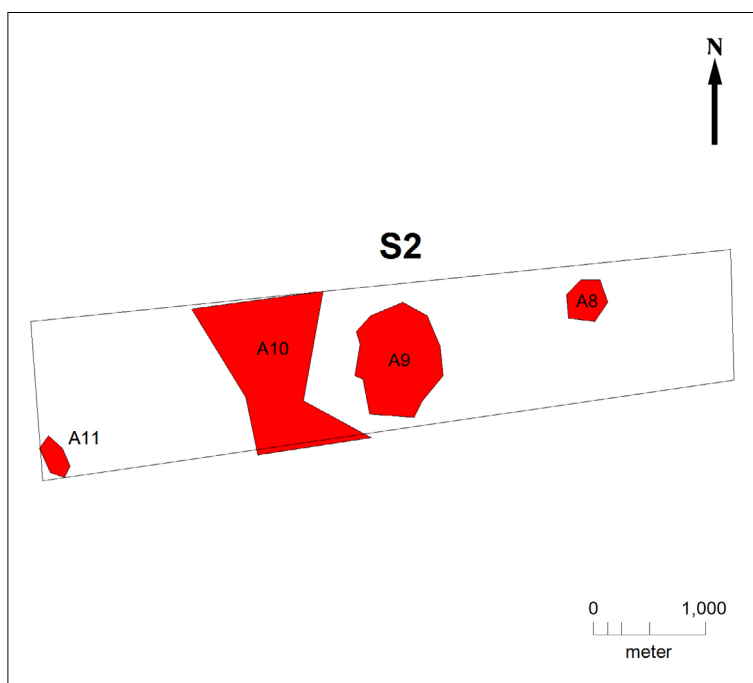
Sammanfattning av undersökningsresultaten
Förslag till fortsatta åtgärder Fornlämningens komplexitet med både boplatz och gravar med sannolik datering till brons-/järnålder samt dess läge intill Kvislungeby byplats gör att lämningen bör betraktas som del av en särskilt värdefull kulturmiljö. Detta sammantaget gör att ett bevarande av fornlämningen förordas. I annat fall krävs en förundersökning för att avgränsa fornlämningen.
Meddelande till FMIS I enlighet med Länsstyrelsens förfrågningsunderlag produceras ingen enskild arkeologisk rapport för utredningen utöver denna redovisning.

Referensnummer för den inskickade blanketten är: 717

Blankett inskickad av: Karolina Kegel (karolina.kegel@kultur.goteborg.se) 031-368 36 20

Schaktplan och ny avgränsning, Göteborg 173.

Ovan: Schakt 1 med anläggningarna A1-A7. Mot N.

Till vänster: Schakt 2 med anläggningarna A8-A11. Mot V.

Schakt 3. A12, stensättning (med benkoncentrationerna A12:1 och A12:2). Mot V.

Schakt 3. A12, stensättning. I bakgrunden syns delar av bebyggelsen som idag ligger på Kvisljungeby gamla byplats. Mot SV.